

رامین برنو

چند هفته پس از آغاز به کار دولت صالح الفالزیدی، نخست‌وزیر جدید عراق، فضای سیاسی و امنیتی این کشور همچنان در وضعیت پیچیده و مبهمی قرار دارد. در حالی که دولت جدید تلاش می‌کند خود را به‌عنوان دولتی مقتدر، مستقل و توانمند در اعمال حاکمیت معرفی کند، مجموعه‌ای از چالش‌های داخلی و خارجی پیش‌روی آن قرار گرفته‌است. مهم‌ترین این چالش‌ها، مسئله انحصار سلاح در دست دولت، جایگاه گروه‌های مسلح عراقی، رقابت جریان‌های سیاسی و همچنین نقش آفرینی بازیگران خارجی به‌ویژه آمریکا و بریتانیا در ساختار امنیتی عراق است.

در چنین شش‌راپلی، بیابانه‌های اخیر مقتدی صدر درباره انحلال یا ادغام «سرایا السلام» در ساختار رسمی دولت، بار دیگر بحث آینده گروه‌های مسلح و نسبت آنها با دولت مرکزی را به صدر تحولات عراق بازگردانده‌است. هم‌زمان گزارش‌ها درباره تلاش آمریکا برای اثر گذاری بر انتصابات امنیتی دولت جدید و نیز هشدارهای مربوط به احیای تهدید داعش، بر پیچیدگی معادلات امنیتی عراق افزوده‌است.

پروژه انحصار سلاح: تلاش برای بازسازی اقتدار دولت

از نخستین روزهای تشکیل دولت جدید، علی‌فالح الزیدی بر یک محور اساسی تأکید کرده‌است؛ اینکه دولت باید تنها نهاد دارای حق نگهداری و استفاده از سلاح باشد. این موضع نه تنها در دیدارهای رسمی نخست‌وزیر با شیوخ عشایر و رهبران سیاسی، بلکه در تمامی بیابیه‌های دولت جدید نیز تکرار شده‌است. واقعیت آن است که عراق طی دو دهه گذشته با

پدیده‌ای به نام «چندگانگی امنیتی» مواجه بوده است. سقوط رژیم صدام، ظهور گروه‌های تروریستی، اشغال عراق، جنگ با داعش و ضعف نهاد‌های رسمی موجب شده‌ها گروه مسلح با گرایش‌های مختلف سیاسی، مذهبی و قومی در این کشور شکل بگیرند. اگرچه بخش مهمی از این گروه‌ها بعدها در قالب حشدالشعبی سازماندهی شدند، اما همچنان وابستگی سیاسی و ایدئولوژیک آنها به رهبران و جریان‌های مختلف باقی ماند.

الزیدی به خوبی می‌داند که بدون پایان دادن به این وضعیت، امکان تثبیت اقتدار دولت مرکزی وجود ندارد. از نگاه دولت جدید، وجود مراکز متعدد تصمیم‌گیری امنیتی، نه تنها حاکمیت دولت را تضعیف می‌کند، بلکه زمینه‌ساز مخدلات خارجی رانیز افزایش می‌دهد. عامل دیگری که الزیدی را به سمت اجرای این پروژه سوق داده، تحولات منطقه‌ای است. عراق در ماه‌های اخیر بارها در معرض تنش‌های ناشی از رقابت‌های منطقه‌ای قرار گرفته و برخی حملات موشکی و پهپادی، بغداد را در موقعیتی دشوار قرار داده‌است. دولت جدید تلاش می‌کند با ایجاد یک ساختار امنیتی واحد، مانع از آن شود که عراق به میدان

خبیر

آمادگی دولت لبنان برای دور جدید مذاکرات هم‌زمان با حملات اسرائیل



ریاست جمهوری لبنان در حالی از آمادگی دولت این کشور برای اجرای دور جدید مذاکرات با اسرائیل خبر داد که حملات تل‌آویو به نقاط مختلف کشورش ادامه دارد. به گزارش النشره، «جوزف عون» رئیس جمهور لبنان امروز در کاخ بعدامیزریان «نواف‌سلام» نخست‌وزیر این کشور بود و دو طرف به بررسی اوضاع کشور و تحولات امنیتی در جنوب لبنان در سایه تداوم تجاوزات اسرائیل به شهرها و روستاهای جنوب این کشور به ویژه در صور و النبطیه پرداختند. عون و سلام در این دیدار درباره افزایش تماس‌های راه‌بردی و لجویی در این اقدامات محکوم و مردود اسرائیل از

در مقر وزارت جنگ ایالات متحده (پنتاگون) پس از ۹ ساعت بی نتیجه پایان یافت و اسرائیل با اصرار به ادامه جنگ با پیشنهاد لبنان برای عقب نشینی از خاک این کشور مخالفت کرد.

شبکه‌های میادین گزارش داد که ساعاتی پیش سازمان رادبو و تلویزیون اسرائیل فاش کرد که هیأت اعزامی این رژیم در جریان گفتگوها در وزارت جنگ آمریکا (پنتاگون)، پیشنهاد ارائه‌شده از سوی طرف لبنانی برای عقب‌نشینی نیروهای اسرائیل از خاک لبنان را به طور کامل رد کرده است. این منبع اسرائیلی در ادامه افزود که اعضای هیأت این رژیم در این مذاکرات تأکید کر ده‌اند که ارتش این رژیم تا زمانی که در جبهه شمال و مرزهای لبنان تهدید وجود داشته باشد، به هیچ عنوان از خاک لبنان عقب‌نشینی نخواهد کرد. رئیس جمهور و نخست‌وزیر لبنان همچنین درباره آمادگی برای دور بعدی مذاکرات در تاریخ ۳ و ۳ ژوئن آینده (۱۲ و ۱۳ خرداد)، اوضاع امنیتی کشور و وضعیت آوارگانی که مجبور به ترک خانه‌ها و اموال خود شده‌اند، گفت‌وگو کردند. پیشتر، رسانه‌های لبنان گزارش کرده‌اند که مذاکرات بیروت، واشنگتن و تل‌آویو

نخست‌وزیر عراق پس از انحلال سرایا السلام، طرح انحصار سلاح در دست دولت را پیش می‌برد؛

بغداد؛ و نبرد بر سر تحدید «مقاومت»



توسیه حساب قدرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تبدیل شود.

از سوی دیگر، تهدیدبداحیای داعش نیز انگیز مهمی برای دولت محسوب می‌شود. گزارش‌های منتشر شده درباره فرار هزاران عضو داعش از دو گناه‌ها و زندان‌های شمال سوریه و احتمال نفوذ آنها به خاک عراق، اهمیت وجود یک فرماندهی واحد و منسجم امنیتی را دوچندان کرده است. در چنین شرایطی، دولت الزیدی معتقد است که برآکنندگی مراکز قدرت نظامی می‌تواند توان عراق در مقابله با تهدیدات نوظهور را کاهش دهد.

راهبر دمقتدی صدر:

حمایت از دولت یافشار بررقیا؟

تصمیم مقتدی صدر درباره انحلال یا ادغام سرایا السلام در ساختار دولت، یکی از مهم‌ترین تحولات سیاسی عراق در روزهای اخیر به شمار می‌رود. این تصمیم در ظاهر، حمایتی آشکار از پروژه انحصار سلاح در دست دولت محسوب می‌شود، اما بررسی دقیق‌تر نشان می‌دهد که این اقدام ابعاد سیاسی گسترده‌تری نیز دارد. صدر سال‌هاست که خود را مدافع تشکیل دولت ملی قدرتمند و مستقل معرفی می‌کند و بارها خواستار محدود شدن فعالیت گروه‌های مسلح خارج از چارچوب دولت شده و تأکید کرده‌است که عراق باید از مداخلات خارجی مصون بماند. از این منظر، اعلام آمادگی برای قرار دادن سرایا السلام تحت فرماندهی فرمانده کل نیروهای مسلح، با مواضع گذشته او همخوانی دارد.

با این حال، بسیاری از ناظران عراقی معتقدند که این تصمیم صرفاً یک اقدام امنیتی نیست، سرایا السلام یکی از مهم‌ترین اهرم‌های قدرت مقتدی صدر در معادلات داخلی عراق محسوب می‌شود و بنابراین بعید به نظر می‌رسد که رهبر جریان صدر بدون در نظر گرفتن محاسبات سیاسی، از چنین اهرم مهمی صرف‌نظر کند.

آینده پروژه خلع سلاح چه خواهد شد؟

هم‌زمان با تلاش دولت عراق برای ساماندهی ساختار امنیتی، نشانه‌های متعددی از رقابت بازیگران خارجی بر سر آینده این کشور مشاهده می‌شود. اظهارات برخی رهبران سیاسی عراق درباره فشار آمریکا برای تأثیر گذاری بر انتصابات امنیتی دولت جدید، بخشی از این واقعیت را آشکار کرده‌است.

از نگاه واشنگتن، ساختار امنیتی عراق همچنان یکی از مهم‌ترین عرصه‌های رقابت راهبردی در منطقه محسوب می‌شود. دولت دونالد ترامپ نیز همانند دوره نخست ریاست جمهوری او، بر کاهش نفوذ گروه‌های نزدیک به محور مقاومت در ساختار امنیتی عراق تأکید دارد. به همین دلیل، حمایت آمریکا از پروژه انحصار سلاح در دست دولت رانمی‌توان صرفاً در چارچوب تقویت حاکمیت عراق تحلیل کرد.

واشنگتن معتقد است که محدود شدن فعالیت گروه‌های مسلح و تمرکز قدرت نظامی در اختیار دولت مرکزی، می‌تواند نفوذ جریان‌های نزدیک به ایران را کاهش دهد. از این رو، آمریکا تلاش می‌کند در تعیین مقامات امنیتی عراق نیز نقش آفرینی کند تا افرادی نزدیک‌تر به رویکردهای غربی در رأس نهاد‌های امنیتی قرار گیرند. بریتانیا نیز با وجود نقش کمتر نسبت به آمریکا، از منظر حفظ ثبات منطقه‌ای و حفاظت از منافع غرب در عراق، از روند بازسازی ساختار امنیتی این کشور حمایت می‌کند. به همین دلیل، گروه‌های مقاومت عراق بارها سفرهای تبلیغاتی آمریکا و بریتانیا را به دخالت در امور داخلی بغداد متهم کرده‌اند.

امام‌مهرترین موضع در برابر پروژه انحصار سلاح، مواضع گروه‌های مقاومت عراقی است. اگرچه برخی مواضع گروه‌های اصل تقویت دولت استقبال کرده‌اند، اما بخش مهمی از گروه‌های مقاومت معتقدند که شرایط فعلی عراق هنوز اجازه کنار گذاشتن سلاح رانمی‌دهد. از نگاه این گروه‌ها، تهدیدات خارجی همچنان پابرجاست. حضور نظامی آمریکا، احتمال بازگشت داعش، حملات اسرائیل به اهدافی در منطقه و بی‌ثباتی محیط پیرامونی عراق، همگی دلایلی هستند که مقاومت برای حفظ سلاح خود مطرح می‌کند. بیابیه‌های اخیر «کتابخانه گروه‌هایی‌کند که همچنان با طرح انحصار سلاح مخالفت می‌کنند.

اولیا ب‌الدم» نیز نشان می‌دهد که این گروه‌ها با اصل

تقویت دولت مخالفتی ندارند، اما تحویل کامل سلاح‌را در شرایط فعلی واقع‌بینانه نمی‌دانند. حتی در حالی که برخی گروه‌ها از ادغام نیروها با همکاری با دولت سخن می‌گویند، همچنان بر حفظ توانمندی‌های راهبردی خود تأکید دارند.

در نتیجه به نظر می‌رسد که پروژه انحصار سلاح در دست دولت، اگرچه از حمایت بخشی از جریان‌های سیاسی و مذهبی عراق برخوردار است، اما در نهایت با مواضع جدی رادبو و رو خواهد بود. گروه‌های مقاومت احتمالاً حاضر خواهند شد بخشی از فعالیت‌های خود را در چارچوب‌های رسمی سامان دهند، اما بعداً است در شرایط کنونی به تحویل کامل سلاح‌های راهبردی خود ن‌دهند.

خبر

تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه رهبران حماس و جهاد اسلامی



شورای اتحادیه اروپا تصمیم خود را برای اعمال دور دیگری از تحریم‌های هدفمند علیه طرف‌های مرتبط با حماس و جهاد اسلامی فلسطین اعلام کرد. این اقدامات جدید که بخشی از واکنش اتحادیه اروپا به حمله هفت اکتبر ۲۰۲۳ حماس علیه تهاذ گوری‌های رژیم اشغالگر است، با هدف مختل کردن سیستم‌های مالی، لجستیکی و عملیاتی این جنبش‌ها و همچنین توانایی آنها برای انجام اقدامات عملیاتی انجام می‌شود. فهرست فعلی شامل ۹ فرد و سه نهاد حقوقی است که به‌عنوان طرف‌هایی که با اسرائیل همکاری کرده‌اند نام‌شان در تحریم‌های محکوم می‌کند. در این بیابیه آمده‌است:

لهستان: اروپا نمی‌تواند بین اوکراین و روسیه میانجیگری کند



لهستان اظهار کرد: فکر نمی‌کنم که اتحادیه اروپا بتواند میانجیگر شود زیرا ما یکی از طرف‌های درگیر هستیم. مادر طرف‌ها اوکراین هستیم. او همچنین گفت که با نظر کایا کالاس مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا همین بر اینکه صحبت در مورد انتصاب مذاکره‌کننده اروپا در گفت‌وگوها با روسیه خیلی زود است، موافق است. کالاس پیش

رادوسلاو سیکورسکی وزیر خارجه

لهستان گفت که اتحادیه اروپا به دلیل

حمایت از اوکراین یکی از طرف‌های

جنگ به شمار می‌آید و به همین

دلیل نمی‌تواند بین کیف و روسیه

میانجیگری کند. به گزارش تاس،

سیکورسکی جمعه پس از نشست

کشتن اتباع آمریکایی، چهار فقره قتل

و ۲ فقره تخریب هواپیمادر دهه ۱۹۹۰

متهم شده‌است.

جهان نما

طرح کنگره برای ادغام نیروهای نظامی اسرائیل و آمریکا

کنگره آمریکا بر اساس یک پیشنهاد قانونی جدید و جامع، در حال حرکت به سمت ادغام بی‌سابقه نیروهای نظامی آمریکا و اسرائیل است؛ اقدامی که احتمالاً به شدت مشکل‌ساز خواهد بود.

پلتفرم روزنامه نگاری آنلاین Responsible Statecraft که توسط موسسه کونرسی مستقر در واشنگتن منتشر می‌شود، در گزارشی نوشت طرح ادغام خزانه‌های نظامی آمریکا و اسرائیل در نسخه مجلس نمایندگان از قانون مجوز دفاع ملی ۲۰۲۷ که در روزهای گذشته منتشر شد، گنجانده شده‌است.

طبق این گزارش، بخش ۲۲۴ قانون دفاع ملی به ادغام نظامی با نام «ایستار همکاری فناوری دفاعی ایالات متحده و اسرائیل» اختصاص داد که در آن آمده‌است ایالات متحده از سال ۱۹۴۸، ۲۰۰ میلیارد دلار کمک نظامی با احتساب تورم به اسرائیل ارائه داده‌است.

این پلتفرم روزنامه نگاری آنلاین همچنین گزارش داد که «بخش ۲۲۴ قانون دفاع ملی آمریکا زمینه را برای تحقیق و توسعه دوجانبه، تولید مشترک سلاح، سرمایه‌گذاری‌های مشترک، توافق‌نامه‌های صدور مجوز و ظاهرآ هر نوع همکاری مجتمع نظامی –صنعتی ایالات متحده و اسرائیل فراهم می‌کند.»

در حالی که هم آمریکا و هم اسرائیل به طور مشترک در زمینه دفاع مشترک کار کرده‌اند، این گزارش می‌گوید که ماده جدید کنگره «هماهنگی را به طور چشمگیری به هر حوزه فناوری دفاعی، از جمله هوش مصنوعی، کوانتومی، سیستم‌های خودمختار، انرژی هدایت‌شده، سایبری، بیوتکنولوژی گسترش می‌دهد و همچنین ادغام شبکه نظامی هر دو طرف را به هم ترکیب می‌کند.»

بر اساس این گزارش، اگر این پیشنهاد تصویب و به طور کامل تصویب شود، نیروهای نظامی آمریکا و اسرائیل را به هم پیوند می‌دهد و «سطح بالاتری از ادغام نظامی –صنعتی را نسبت به ایالات متحده با دیگر مناطق در جهان» فراهم می‌کند، که کار ششاسم معتقدند بیشترین به نفع ارتش اسرائیل خواهد بود زیرا ایالات متحده فروشنده شماره یک اسلحه در جهان است و مستقیماً در تمام سلاح‌ها، مهمات و هواپیماها با اسرائیل همکاری خواهد کرد و واشنگتن زنجیره تامین جهانی جنگنده‌های اف-۳۵ را تولید می‌کند.



تایید انتقادات

اگر این لایحه مجلس تصویب و به قانون تبدیل شود، انتقادات عمومی زیادی در مورد همکاری ایالات متحده و اسرائیل تأیید خواهد شد. بر اساس این گزارش، اگر این اتفاق بیفتد، بخش ۲۲۴ دفاعی ایالات متحده و اسرائیل را در چندین حوزه حیاتی برای میدان‌های نبرد آینده، مانند سیستم‌های خودمختار و فناوری‌های سایبری ادغام خواهد کرد. همچنین نفوذ فوق‌العاده اسرائیل را بر ایالات متحده فراتر از شبکه فعلی لابی‌گران و تأثیرگذاران رسانه‌های اجتماعی در پی خواهد داشت.

این گزارش همچنین بیان می‌کند که چنین همکاری «به اسرائیل این فرصت را می‌دهد که یکی از قدرتمندترین اهرم‌های نفوذ در سیاست آمریکا یعنی اشتغال در ایالات متحده را به میزان قابل توجهی گسترش دهد» و خاطرنشان می‌کند که اسرائیل با تانسبات تولید مشترک جدیدی را مانند آنچه در ایالت‌های آلاباما و می‌سی‌سی‌پی دارد، گسترش خواهد داد یا راه‌اندازی خواهد کرد.

کارشناسان معتقدند که این نوع نفوذ شغلی در خاک ایالات متحده می‌تواند نفوذ سیاسی اسرائیل را تقویت کند و دولت اسرائیل را به سمتی سوق دهد که «با تأمین متحدان در میان اعضای کنگره که نماینده حوزه‌های سیاسی آمریکا حرفی برای گفتن نداشته‌باشد.

بر اساس این گزارش، برای هر منطقه‌ای در جهان غیر از اسرائیل، نظام سیاسی ایالات متحده به نفع تصمیمات اسرائیل جانبدارانه عمل خواهد کرد، بنابراین آنچه منتقدان دهه‌هاست می‌گویند را توجیه می‌کند مبنی بر اینکه نظام سیاسی ایالات متحده حتی «بیشتر مستعد هوس‌های یک دولت اسرائیلی خواهد بود که هیچ ابایی از کشاندن ایالات متحده به درگیری‌های نظامی در خاور میانه ندارد.»

ادغام مشکل‌ساز

گزارش Responsible Statecraft هشدار داد که سطح ادغام نظامی ایالات متحده و اسرائیل می‌تواند برای واشنگتن مشکل‌ساز باشد. بر اساس این گزارش، «این تغییر، سازوکارهای نظارتی سیاسی و دیپلماتیک را که باعث پاسخشگویی عمومی به این رابطه می‌شوند، از بین می‌برد و آن را از یک رای‌گیری سالانه قابل مشاهده برای کمک‌های مالی به سازوکار مهم خرید تجهیزات دفاعی منتقل می‌کند؛ جایی که نظارت محدود و پاسخشگویی سیاسی حداقل است. نتیجه، یک رابطه دفاعی خواهد بود که هم‌زمان عمیق‌تر و کمتر شفاف است.»

برای هر سیاستمدار یا شهروند آمریکایی که با حمایت واشنگتن از اسرائیل با ارائه سلاح‌های مورد استفاده برای انجام حملات هوایی مرگبار در غزه یا سرمایه‌گذاری مشترک دولت ترامپ با اسرائیل در جنگ علیه ایران مخالف است، بخش ۲۲۴ راه چاره کمی برای آنها فراهم می‌کند، زیرا ایالات متحده و اسرائیل به طور مجازی در یک بستر قرار می‌گیرند و هرگونه مخالفتی تأثیر کمی بر تصمیم‌گیری خواهد داشت.

با تمام این تفاسیر مقامات آمریکا در حال بررسی هزینه‌های مالی این طرح برای خود هستند و برخی دیگر از آنها اعتقاد دارند که تجمع نظامی میان ایالات متحده و اسرائیل می‌تواند مشکلات سیاسی –امنیتی خاصی برای هر دو قدرت در واشنگتن و به خصوص علیه منافع آنها در خاور میانه به وجود بیاورد.